

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde her geçen yıl artan orman yangınları, hem iklim krizinin etkileri hem de insan kaynaklı ihmaller nedeniyle ciddi ekolojik, ekonomik ve toplumsal sonuçlar doğurmaktadır. Özellikle 2024 ve 2025 yıllarında yaşanan yangın sayılarındaki artış, müdahale kapasitesindeki yetersizlikler, neden belirleme oranlarının düşüklüğü ve kurumsal koordinasyon eksiklikleri bu alanda kapsamlı bir değerlendirme yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede, yaşanan sorunların tespiti, alınacak önlemlerin belirlenmesi, nitelikte çözüm yollarının üretilmesi ve bu hususta devlet kurumlarınca gerçekleştirilmesi gereken politikaların ortaya konması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim. 28.07.2025

İlhami Özcan AYGUN
Telatdağ M.

Amela
Murat ÇAN
Samsun M.

Utku Çakırözer
Erlinçer M.
N. Ay

Gülceer Kılıç
Meristem.
Gülce

Barış KARADAĞ
SİNOP M.

Aliye Timişli Erişer
ANKARA

Seher
Veli Ağbaba
Malabaya M.
Ömer Cahit Çar
Kvade

HARUN ÖZEL
Kocaeli M.

S. M.
Serap Şenel
Diy M.

An. Abiye Çar
Antalya M.

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Ömer Uzun
Kocaeli M.

Mehmet Karakoç
Kocaeli M.

Verel Çoğulu
GRUP BAŞKANLIĞI

GENEL GEREKÇE

Türkiye, iklim krizinin etkilerinin derinleştiği, doğa olaylarının felakete dönüştüğü bir döneme girmiştir. Bu dönüşümün en çarpıcı sonuçlarından biri, her yıl daha da yıkıcı hale gelen orman yangınlarıdır. Türkiye'nin Akdeniz Havzası'nda yer alması nedeniyle yangın riski yapısaldir; ancak bu risk, bilimsel planlama eksikliği, denetimsizlik ve rant odaklı politikalarla birleşince, her yaz mevsimi ülke için bir felakete dönüşmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2024 yılı Faaliyet Raporu'na göre, yangınla mücadelede fiziki tedbirler alınarak 3.797 adet orman yangınına müdahale edilmiş, 27.485 hektar orman alanı zarar görmüştür. Bu, Türkiye ormancılık tarihinde son yıllarda kaydedilen en yüksek yangın yoğunluklarından biridir.

2025 yılının yalnızca ilk altı ayında tablo endişe vericidir: Ocak-Haziran döneminde 1.089 orman yangını çıkmıştır. Ancak yangın sayıları, yaz mevsimiyle birlikte adeta patlama noktasına ulaşmıştır. Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamaya göre yaz mevsiminin başından bu yana, yani Haziran ve Temmuz aylarında ülkemizde toplam 3.062 orman yangını meydana gelmiştir. Bu yangınlar hem sıklık hem yayılma hızı açısından geçmiş yılların ortalamasını aşmış, Türkiye'nin yangın yönetim kapasitesini zorlamıştır. Meteoroloji verilerine göre bu yaz, şimdiye kadarki en sıcak yazlardan biri olarak seyretmektedir. Ege, Akdeniz ve Marmara bölgelerinde, özellikle Haziran sonu ve Temmuz başında bazı günlerde 100'ün üzerinde orman yangını yaşanmıştır. Aynı gün içinde farklı illerde çok sayıda yangın çıkması, hava ve kara müdahale ekiplerinin eş zamanlı olarak farklı noktalara yetişmek zorunda kalmasına neden olmuş; bazı bölgelerde yangınlar günlerce kontrol altına alınamamıştır.

Orman yangınlarının yalnızca doğal değil, büyük ölçüde insan kaynaklı olduğu da Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerinden anlaşılmaktadır. 2024 yılında meydana gelen 3.797 yangının 1.839'u ihmâl, dikkatsizlik veya kaza, 117'si kasıtlı, 730'u doğal nedeni, 1.111'i ise "sebebi belirlenemeyen" olarak kayda geçmiştir. Bu durum, yangınların %50'sinden fazlasının ihmalkâr insan faaliyeti nedeniyle çıktığını, yaklaşık %30'unun ise yeterli araştırma yapılmadığı veya kamuoyuyla paylaşılmadığı için sebebinin bile saptanamadığını göstermektedir.

Yalnızca sayı değil, yanan alan miktarı açısından da tablo çarpıcıdır. 2024 yılında ihmâl ve dikkatsizlik nedeniyle 19.959 hektar, sebebi belirlenemeyen nedenlerle 6.572 hektar, kast nedeniyle ise 218 hektar orman alanı yok olmuştur. Bu veriler, yangın önleme sistemlerinin yetersizliğini, farkındalığın eksikliğini, denetim zafiyetini, caydırıcılığın düşüklüğünü ve kurumsal koordinasyon sorunlarını aynı anda gözler önüne sermektedir.

Ayrıca yangın sonrası süreçlerde yaşanan önleme eksiklikleri, rehabilitasyon planlarının eksikliği, yer ekiplerinin çalışma koşulları ve özlük haklarına dair sorunlar, yangınla mücadelede emek veren kamu çalışanlarının yükünü artırmakta ve mücadelenin kalıcı hale gelmesini engellemektedir.

Bu çerçevede Anayasamızın 169. maddesi devlete açık bir sorumluluk yüklemektedir. Ormanların korunması ve sahalarının geliştirilmesi devlete aittir. Bu görev yalnızca ormanı değil; iklimi, havayı, suyu ve gelecek nesillerin yaşam alanlarını da korumayı kapsamaktadır.

Orman yangınlarıyla mücadele yalnızca teknik bir konu değil, anayasal bir sorumluluk, kamusal bir görev ve ekolojik bir zorunluluktur. Bu nedenle; yangın öncesi risk azaltma ve

eğitim faaliyetlerinin, yangın anı erken uyarı, hava m¼dahalesi, İHA sistemleri, kara ekipmanı ve koordinasyon altyapısının, yangın sonrası rehabilitasyon s¼reçlerinin ve t¼m bu aşamalara dair kurumsal yapı, mevzuat, b¼tçe ve personel politikalarının b¼t¼nc¼l bir yaklaşımla ele alınması elzemdir.

